

Percepcija zdravlja u starijih osoba

Mladenka VUKOJEVIĆ¹, Ana KRSTIČEVIĆ², Renata PINJATELA³

¹Fakultet zdravstvenih studija, Sveučilišta u Mostaru

²Dom za stare i nemoćne i tjelesno ili mentalno oštećene osobe Metković

³Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Cilj

Prema popisu stanovništva iz 2011 godine, 17,7 % od ukupne populacije u Republici Hrvatskoj čine osobe starije od 65 god. Starenje djeluje na različite biološke, psihološke i sociološke procese. U ovom istraživanju željela se utvrditi samoprocjenjeni osjećaj zdravlja i prisutnost nekih psihičkih simptoma (anksioznost i depresivnost) kod starijih osoba.

Metode

U istraživanju je sudjelovalo 60 osoba starijih od 60 godina, pri čemu je 15 (25%) bilo muškog i 45 (60%) ženskog spola. Prosječna dob ispitanika iznosila je 77,73 godina (SD=7,94). Najveći postotak ispitanika predstavljale su osobe s osnovnim stupnjem obrazovanja (N=47), a najniži osobe s višom ili visokom školom (N=2). Zdravstveni status procjenjivan je upitnikom za samoprocjenu zdravlja SF-36 (hrvatska inačica) te skalom za samoprocjenu anksioznosti i depresivnosti – ZUNG.

Rezultati

Rezultati na upitniku SF-36 pokazali su da je kod starijih osoba tjelesno funkcioniranje najlošije (M=30,17; SD=29,54), dok je socijalno funkcioniranje najbolje (M=55,42; SD=30,04). Nisu dobivene statistički značajne razlike između muškaraca i žena u procjeni zdravstvenog stanja. Pokretne osobe imaju značajno bolju percepciju tjelesnog funkcioniranja ($t=3,23$; $p<0,000$), manje ograničenja u ostvarenju životnih uloga zbog tjelesnog zdravlja ($t=3,25$;

$p < 0,00$), manje tjelesnih bolova ($t = 2,26$; $p < 0,03$) te su boljeg općeg zdravlja ($t = 3,88$; $p < 0,000$) u odnosu na polupokretne.

Procjena utjecaja demografskih varijabli i različitih aspekata zdravlja na pojavnost depresivnosti pokazala je da su statistički značajni prediktori depresivnosti pokretljivost (objašnjava 11% varijance depresivnosti) i tjelesno funkcioniranje (objašnjava 68% varijance depresivnosti). Kod polupokretnih osoba i osoba s lošim tjelesnim funkcioniranjem razina depresije je viša. Za razliku od depresivnosti, za varijablu anksioznosti, značajnim prediktorom pokazala se varijabla socijalnog funkcioniranja koja objašnjava oko 55% varijance. Kod osoba koje lošije socijalno funkcioniraju razina anksioznosti je viša.

Zaključak

Pokretljivost, tjelesno i socijalno funkcioniranje imaju značajan utjecaj na kvalitetu života starijih osoba.